

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Kunnallisvalitus asiassa Lahden kaupunginvaltuuston 25.1.2021 pykälää 10§: Lahti-konsernin konserniohjeen muuttaminen

Päätös, johon haetaan muutosta:

Haetaan muutosta Lahden kaupunginvaltuuston 25.1.2021 tekemään päätökseen asiassa pykälä 10§: Lahti-konsernin konserniohjeen muuttaminen.

Vaatimukset:

Vaaditaan muutettavaksi konserniohjetta niin, että

1. konserniohjeeseen lisätään Lahden kaupunginhallituksen tekemä päätös 14.12.2020 asiassa 340§: Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa - ohjeen muuttaminen.
Konserniohjeeseen lisätään Lahden kaupunginhallituksen hyväksymä 14.2.2020. 340§:n liite Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti- konsernissa –luonnos tai konserniohjeeseen lisätään selkeä viittaus tämän ohjeen olemassa olosta ja noudatettavuudesta.
2. Konserniohjeeseen lisätään vanhan konserniohjeen poistettu kohta:
Konserni- ja tilajaosto nimittää ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin ja vastaaviin toimielimiin siten, että
 - tytäryhteisöjen hallituksella tai vastaavalla toimielimellä on yhteisön toiminnan luonteen ja laajuuden edellyttämä asiantuntemus ja kokemus
 - tytäryhtiön hallituksessa mahdollisimman monella on liiketaloudellista ja/tai yhtiön toimialan asiantuntemusta ja kokomusta
 - tytäryhteisön muiden omistajien ja, jos yhteisön toimiala sitä edellyttää, keskeisten yhteistyökumppanien intressit ja asiantuntemus otetaan huomioon
 - tytäryhteisön hallituksen jäsenistä ei vaihtuisi hallitustyöskentelyn jatkuvuuden turvaamiseksi samanaikaisesti enempää kuin puolet.

Tai palautetaan asia valtuuston muutettavaksi/käsiteltäväksi.

Perustelut:

Vaatimuksen perusteena kuntalaki 14§ 4.mom ja 47§:n kohdat 6 ja 7. Kuntalain 14§ mukaan kaupunginvaltuusto päättää 4 momentin mukaan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Ja kuntalain 47§:n mukaan konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin kohdassa 6: kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä sekä kohdassa 7: kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntaliitto on tehnyt mallin kunnille konserniohjeen tekemistä varten. Kuntaliiton konserniohje- mallin mukaan kohdassa 2.12. Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen- kohdan esimerkissä on, mitä kunnan konserniohjeessa voisi olisi: ”
Konserniohje (esim.) Hallintosäännössä määritelty toimielin päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan

tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.”

Lahden uusi konserniohje ei täytä lain vaatimusta kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä -määräyksestä kun siinä sanotaan ainoastaan:

kohdassa 2.3.: Keskeistenyhtiöidenhallitusvalinnatjahallituspalkkiot

”Pääsääntöisesti yhtiöiden hallitusvalinnat valmistellaan osana kunnallisvaalien jälkeisiä poliittisia neuvotteluja. Konserni- ja tilajaos päättää hallitusjäsenehdokkaat, jotka esitetään yhtiökokoukselle. Yhtiöt, joissa on useita omistajia hallituspaikoista tulee sopia osakas- tai rahoittajasopimuksessa. Seuraaviin Lahti-konserninyhtiöiden hallitukseen valitaan vähintään yksi riippumatonjäsen. •Koko- LahtiOy • LahdenPysäköintiOy •LahdenTalotOy •LahtiEnergiaOy •LahtiAquaOy •SalpakiertoOy •SpatiumToimitilatOy Riippumattoman jäsenen valinnan valmistelusta vastaa omistajaohjauspalvelut. Omistajaohjauspalvelut voi käyttää ulkopuolista apua hallituskandidaattien rekrytoinnissa. Kandidaattien rekrytoinnissa tulee kuulla tytäryhteisöjä, joihin riippumatonta jäsentä ollaan rekrytoimassa. Konserni- ja tilajaosto päättää riippumattoman jäsenen esittelijän esityksestä.”

Kuntaliiton mallissa kohdassa 2.13. Kunnan tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa – kohdassa on esimerkkinä: ” Konserniohje (esim.) Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kuntien omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan ohjeen hyväksyy hallintosäännössä määritelty toimielin ja tytäryhteisöjen hallitukset. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitustyöskentelyssään. (Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia hallituksessa hyväksytyyn ohjeen antamisesta uudelle toimitusjohtajalle ja uusille hallituksen jäsenille heidän tultua valituksi tehtävään). Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.”

Lahden konserniohjeessa ei ole mainintaa hyvästä hallinto- ja johtamistavasta. Ainoastaan kohdassa: ”5.6 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

”Tytäryhteisöt vastaavat hyvän hallinto- ja johtamistavan sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta Lahden kaupunkikonsernin periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti.” Tämä ei täytä konserniohjeen tarpeellista määräystä hyvästä hallinto- ja johtamistavasta, koska valtuuston tulee päättää konserniohjeesta, jossa pitää määritellä tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa.

Samoin konserniohjeessa on lista, missä kerrotaan: ”Strategiat, tavoitteet ja periaatteet, joita yhtiöiden on noudatettava: kaupunkistrategia, talousarvion yhtiökohtaiset tavoitteet, rahoituksen periaatteet, hankintaohjelma, Lahden kaupungin eettiset periaatteet, Lahden kaupungin henkilöstöpoliittiset periaatteet, Lahden kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnanperusteet-ohjeen.”

Tässä listauksessa ei ole Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa- ohjetta. Lahden kaupunginhallitus on hyväksynyt 14.12.2020 Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa- ohjeen, joten on perusteltua, että se lisätään konserniohjeeseen tai ainakin viittaus tämän ohjeen olemassaolosta ja noudattamisvelvollisuudesta.

Vaikka kuntaliiton tekemä malli ei laillisesti sido kuntia tekemään konserniohjetta sen mukaiseksi, voidaan olettaa, että se on tehty niin, että lain vaatimukset täyttyvät. Esimerkiksi

Helsingin, Tampereen ja Kouvolan konserniohjeissa on noudatettu kuntaliiton suosituksia konserniohjeen sisällöstä ja niistä löytyy selvästi kuntalain määräämät asiat. Ja esimerkiksi Kouvolassa on Konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa samassa dokumentissa.

Lahden kaupunginvaltuuston päätös 25.1.2021 pykälässä 10 ei noudata kuntalain vaatimusta tarpeellisista määräyksistä koskien kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä, koska ei voida katsoa että tarpeellinen määräys on ainoastaan että pääsääntöisesti yhtiöiden hallitusvalinnat valmistellaan osana kunnallisvaalien jälkeisiä poliittisia neuvotteluja. Tämä konserniohjeen kohta ei millään muotoa kerro hallitusten kokoonpanosta tai nimittämisestä. Samoin konserniohjeesta puuttuu kokonaan määräys kunnan tytäryhteisön hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Näillä perusteilla Lahden kaupunginvaltuuston päätös 25.1.2021 10 §: Lahti konsernin konserniohje muuttaminen tulee kumota ja palauttaa asia valtuuston käsiteltäväksi tai muuttaa ehdotetulla tavalla vastaamaan kuntalakia.

Kunnallisvalituksen saa tehdä kunnan jäsen, joten kuntalaisena minulla on oikeus tehdä valitus ja valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on kuntalain vastainen. Päätös on ollut kaupungin tietoverkossa 3.2.2021, tästä seitsemännen päivän päästä alkoi valitusaika, joten valitusaika päättyy 12.3.2021.

Lahdessa 12.3.2021

valitusosoite: <https://lahti-prod.oncloudos.com//kokous/2021218-3770-0.PDF>

päätös: <https://lahti-prod.oncloudos.com//kokous/2021218-10.PDF>

Päätöksen liite: Tehtävät muutokset:

<https://lahti-prod.oncloudos.com//kokous/2021218-10-4226.PDF>

Päätöksen liite: Lahti konsernin konserniohje luonnos:

<https://lahti-prod.oncloudos.com//kokous/2021218-10-4228.PDF>

Päätöksen liite: Voimassa oleva konserniohje:

<https://lahti-prod.oncloudos.com//kokous/2021218-10-4227.PDF>

Lahden kaupunginhallituksen päätös 14.12.2020 § 340 Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa-ohjeen muuttaminen: <https://lahti-saaduskokoelma-prod.oncloudos.com/aski/20215288.PDF#%5B%7B%22num%22%3A636%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22FitBH%22%7D%2C841.92%5D>

Kuntaliiton konserniohjemalli: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2017/1854-kunnan-konserniohje>